

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 21Co/22/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123209914
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2123209914.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Briškovej a členiek senátu JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Bibiány Ťažiarovej v spore žalobcu: A. B., nar. XX.X.XXXX, trvalý pobyt C. XXXX/XX, D., zastúpeného advokátkou: JUDr. Helena Čerešňová, Horné predmestie 216/16, Svätý Jur, proti žalovaným: 1/ Franz Schmidt, spol. s r.o., M. R. Štefánika 18, Cífer, IČO: 36 686 344, 2/ C. E., nar. X.X.XXXX, trvalý pobyt C. XXX/XX, D., o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 19. januára 2024 č. k. 101C/94/2023-40, takto

rozhodol:

Odvolačí súd uznesenie súdu prvej inštancie ruší a vec vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal: I. uložiť žalovaným 1/, 2/ povinnosť umožniť vlastníkovi bytu č. X, v bytovom dome s. č. XXXX v D., vchod č. 3, postavený na pozemku parc. č. 12476/11, zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 902 m², zapísané na LV č. XXXX, prechod peši a prejazd motorovými aj nemotorovými vozidlami cez pozemok parc. č. CKN 12476/86, zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 1020 m², zapísané na LV č. XXXX, k. ú. D., a to cez bránu v smere od pozemku CKN parc. č. 12476/34, zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 4573 m², zapísané na LV č. XXXX, k. ú. D. do právoplatného skončenia sporu o zriadenie vecného bremena; II. uložiť žalovanému 2/ povinnosť umožniť vyššie uvedenému vlastníkovi bytu č. X, v bytovom dome s. č. XXXX, prechod peši a prejazd motorovými aj nemotorovými vozidlami cez pozemok parc. č. CKN 12476/92, zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 15 m², zapísané na LV č. XXXX, kat. úz. D., do právoplatného skončenia sporu o zriadenie vecného bremena. Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 324 ods. 1, 3, § 325 ods. 1, 2, § 326 ods. 1, 2, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, 2, § 343 ods. 1 CSP (Civilný sporový poriadok č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov).

2. Vecne zdôvodnil, že z výpisov z listov vlastníctva, kópie katastrálnej mapy a z oznámenia a výziev žalovaného 2/ mal preukázať, že do októbra 2023 mohol žalobca voľne vstupovať na pozemok parc. č. 12476/86, prechádzať cez neho peši aj motorovým vozidlom, aby sa dostal k svojmu bytu č. X, v bytovom dome s. č. XXXX v D., do októbra 2023, kedy sa žalovaný 2/ rozhodol zabrániť vstupu cez hlavnú bránu z pozemku parc. č. 12476/34 tým vlastníkom bytov v bytovom dome s. č. XXXX, ktorí si od neho nekúpili alebo neprenajali niektoré z parkovacích miest zapísaných na LV č. XXXX pre kat. úz. D., v čase na to stanovenom. Žalovaný 2/ oznámil vlastníkom bytov, že budú môcť vstupovať na pozemok (a mať tak prístup k bytom) len cez pešiu bráničku v plote na druhej strane parkoviska. Keďže žalobca si nekúpil ani neprenajal žiadne z parkovacích miest pred bytovým domom, nemá zabezpečený riadny prístup k svojmu bytu. Vstup cez bráničku neumožňuje vjazd motorových vozidiel, vedie cez parcelu č. 12476/36, využívanú ako poľnohospodárska pôda, bez vybudovanej prístupovej komunikácie (podľa potvrdenia Obce D.), a súčasne cez parcely č. 12476/67 a č. 12476/44 (ktoré sú vo vlastníctve tretej

osoby). Uvedené potvrdil aj žalovaný 2/ v emailovej správe z 30.10.2023, v ktorej uvádza, že prístup k bráničke je od poľa.

3. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že nemá pochybnosti o existencii vlastníckych práv dotknutých subjektov k predmetným nehnuteľnostiam, ani o potrebe riešenia sporného vzťahu medzi žalobcom a žalovanými, keďže žalobca dostatočne osvedčil, že nemá inú možnosť riadneho vstupu k svojmu bytu, než cez pozemok parc. č. 12476/86 (v podielovom spoluvlastníctve žalovaných 1/, 2/) a osvedčil i to, že prejavil záujem aktívne riešiť vzniknutú situáciu so žalovaným 2/. Podľa názoru súdu žalobca ale neosvedčil skutočnosť, že žalovaný 2/ reálne bráni (alebo doposiaľ bráni) žalobcovi v prechode alebo v prejazde k bytovému domu, teda ani naliehavosť potreby upraviť vzájomné pomery strán konania neodkladným opatrením. Poukázal na ustanovenie § 151o ods. 3 O. z. (Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov), v zmysle ktorého môže súd na návrh vlastníka stavby zriadiť vecné bremeno v jeho prospech spočívajúce v práve cesty cez príľahlý pozemok (ak vlastník stavby nie je súčasne vlastníkom príľahlého pozemku a prístup vlastníka k stavbe nemožno zabezpečiť inak). Žalobca má podľa názoru súdu k dispozícii aj iné právne nástroje, umožňujúce zabezpečiť prístup k jeho nehnuteľnosti. Súd prvej inštancie tiež skonštatoval, že nezistil prebiehajúci spor o zriadenie vecného bremena medzi stranami konania, ktorým by žalobca navrhoval obmedziť trvanie neodkladného opatrenia (do právoplatného skončenia sporu o zriadenie vecného bremena).

4. S poukazom na princíp proporcionality súd ďalej dôvodil, že žalobca vymedzil miesto prechodu a prejazdu veľmi široko, pretože ho navrhoval cez pozemky vo vlastníctve žalovaných bez vymedzenia konkrétnej časti týchto pozemkov, pretože prechod a prejazd cez celý pozemok by predstavoval neprimeraný zásah do vlastníckeho práva žalovaných (t. j. nad nevyhnutný mieru). Dodal, že súd nemôže neodkladným opatrením určiť rozsah žalobcom požadovaného vstupu, prechodu a prejazdu, a tým meniť petit návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd prvej inštancie odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP, teda zásadou úspechu, v zmysle ktorej vzniklo právo na náhradu trov konania žalovaným 1/, 2/, ktorým preukázateľne trovy konania o neodkladnom opatrení nevznikli a preto náhrada trov konania žalovaným 1/, 2/ voči žalobcovi priznaná nebola (čl. 4 ods. 2 CSP v spojení s čl. 17 CSP).

5. Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie žalobca, navrhujúc jeho zmenu vyhovením návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Argumentoval, že do októbra 2023 mohol voľne vstupovať na pozemok parc. č. 12476/86 a prechádzať ním peši a motorovým vozidlom cez hlavnú bránu v smere z parc. č. 12476/34 (na ktorej je vybudovaná asfaltová komunikácia, zabezpečujúca dopravnú obsluhu celej lokality, vrátane prístupu k pozemku parc. č. 12476/86, ako aj k bytu žalobcu, čo bolo preukázané vyjadrením obce D. zo dňa 13.12.2023). Na jar 2023 žalovaní odčlenili z pozemku parc. č. 12476/86 časť, ktorú následne rozdelili na 12 parciel o veľkosti 15 m², určených ako parkovacie stojiská (ktorých výlučným vlastníkom sa stal žalovaný 2/), čím nastala zásadná zmena pomerov.

6. Žalovaný 2/, ako uvádza žalobca v odvolaní, zneužil svoje právne postavenie, snahou donútiť vlastníkov bytov, teda aj žalobcu, k odkúpeniu parkovacieho stojiska pod hrozbou zamedzenia prístupu k bytu cez hlavnú bránu. Svedčí o tom e-mailová správa žalovaného 2/ žalobcovi zo dňa 25.9.2023 (v ktorom sa uvádza, že pre absenciu spätnej väzby parkovisko bude natrvalo uzatvorené). Z dôvodu, že vlastníci bytov v bytovom dome nejavili záujem o odkúpenie parkovacích stojísk, bol im doručený oznam žalovaného 2/, aby zvážili odkúpenie alebo prenájom parkovacích státi na parkovisku pred bytovkou, najneskôr do 31.10.2023, po ktorom dátume bude parkovisko trvalo uzavreté. Vstup do bytového domu bude len cez pešiu bráničku na druhej strane parkoviska. V e-mailovej správe žalovaného 2/ z 30.10.2023 bolo tiež uvedené, že len tí, ktorí majú zakúpené alebo prenajaté miesta budú mať možnosť parkovať v areáli za bránou, ostatní budú musieť vchádzať z druhej strany od poľa cez bráničku v plote. Keďže uvedené dôkazy boli prílohou návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, no súd prvej inštancie ich v napadnutom uznesení opomína, pri svojom rozhodovaní nebral tak súd do úvahy a nevyhodnocoval všetky predložené dôkazy, v dôsledku čoho dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. e/ a f/ CSP).

7. Využívaniu bráničky pre vstup na pozemok parc. č. 12476/86 bráni právna i faktická nemožnosť. Bránička, ako uvádza žalovaný 2/, je vhodná len pre peší vstup. Pozemok parc. č. 12476/36 je užívaný ako poľnohospodárska pôda, bez vybudovanej komunikácie a preto je nevhodný na prechod či prejazd. Prístup cez bráničku z pozemku parc. č. 12476/44 (ako ho odporúča žalovaný 2/) nie je možný, keďže

z tejto strany nevedie žiadna prístupová komunikácia a cez dotknuté pozemky parc. č. 12476/67 a 12476/44 (vo vlastníctve tretích osôb) nie je zriadené vecné bremeno, oprávňujúce žalobcu k prechodu či prejazdu. Nemá teda žalobca právo prístupu k bráničke, aby cez ňu mohol vstupovať. Jediný možný vstup na pozemok parc. č. 12476/86 je cez hlavnú bránu. Jednoznačným prejavom vôle žalovaný 2/ ruší svoj dovtedajší konkludentný súhlas s využívaním hlavnej brány na vstup a prechod cez pozemok parc. č. 12476/86, v dôsledku čoho je treba bezodkladne upraviť pomery. Konanie v rozpore s vôľou žalovaného 2/ je neoprávneným vstupom a potreba úpravy vzájomných pomerov je naliehavá. Žalovaný 2/ svojou prejavenu vôľou bráni vstupu a reálne znemožňuje užívanie bytu žalobcovi. Uvedené je neporovnateľné so zásahom do práv žalovaných úpravou pomerov, kedy by žalobca len prechádzal cez vybetónovanú plochu dvora, ktorú žalovaní neužívajú a je určená len pre potreby vstupu do budovy bytového domu pre vlastníkov bytov.

8. Žalobca zdôraznil v odvolaní, že neodkladné opatrenie môže byť nariadené aj pred začatím konania vo veci samej (§ 324 ods. 1 CSP), potom s poukazom na § 336 ods. 1 CSP v spojení s § 337 ods. 3 CSP je v zmysle ustálenej súdnej praxe súdom limitované jeho trvanie, formuláciou do právoplatného skončenia sporu. Keďže žalobca žiadal o nariadenie neodkladného opatrenia pred začatím konania vo veci samej a uvádza, že hodlá podať takúto žalobu, je irelevantné, že v čase rozhodovania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nebola žaloba vo veci samej podaná. Podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo vlastníť majetok a vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Podľa čl. 5 CSP zjavné zneužitie práva nepožíva právnu ochranu. Šikanóznym zneužitím práva na strane žalovaných je zasahované do vlastníckeho práva žalobcu k bytu (kladie sa mu prekážka v prístupe k bytu, v dôsledku čoho je ohrozené jeho užívacie právo k bytu, bývanie a existencia). Súd prvej inštancie preto vec i nesprávne právne posúdil (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

9. Podľa odvolacej argumentácie žalobcu požiadavka na geodetické vymedzenie plochy prechodu a prejazdu nie je objektívne splniteľná. Geodet nie je bez súdneho príkazu oprávnený vstupovať na pozemky vo vlastníctve žalovaných. Požadovaná ochrana ohrozených práv žalobcu je vymedzená účelom (potrebou prístupu k bytu) a nevyhnutnosť rozsahu je daná vstupom cez hlavnú bránu. Neodkladné opatrenie má pritom len dočasný charakter, nejde o trvalé zriadenie vecného bremena, ktoré sa zapisuje do katastra nehnuteľností. Navyše vo vzťahu k pozemku parc. č. 12476/92, o výmere 15 m², ide o parkovacie stojisko nachádzajúce sa priamo pred vstupnými dverami do žalobcovho bytu (priestorové vymedzenie prechodu cez túto parcelu je neúčelné). V nadväznosti na súdom konštatované široko navrhované vymedzenie práva prechodu, v spojení s nemožnosťou upraviť petit návrhu, žalobca zdôraznil, že súd je vždy oprávnený priznať žalobcovi menej než požaduje, t.j. rozhodovať v medziach žalobného návrhu, nesmie však ho prekročiť a priznať viac (okrem zákonom stanovených prípadov). Ak mal súd za to, že návrh je koncipovaný široko, mal možnosť požadovaný rozsah oprávnenia zúžiť tak, aby bola zabezpečená ochrana práv a záujmov žalobcu. Žalovaní pritom nemajú problém s pohybom žalobcu po pozemku parc. č. 12476/86, ale len bránia vstupu na túto parcelu cez hlavnú bránu. S poukazom na princíp proporcionality, neposkytnutie súdnej ochrany pred zásahom do užívacieho práva k bytu, v porovnaní so zásahom do práva k sporným pozemkom, ktoré vždy boli a sú svojou povahou určené na prechod a prejazd za účelom prístupu k bytovému domu, je porušením zásady proporcionality v prospech šikanózneho zneužívania práva žalovaným 2/, majúcim existenčné dôsledky.

10. Odvolací súd podľa § 34 CSP po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 357 písm. d/ CSP), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnuté uznesenie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

11. Podľa § 324 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

12. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Podľa § 325 ods. 2 písm. d/ CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo konala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

14. Podľa § 336 ods. 1 veta prvá CSP ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej.

15. V posudzovanej veci súd prvej inštancie dospel k správne mu záveru o osvedčenej potrebe riešenia sporného vzťahu medzi žalovanými 1/, 2/ a žalobcom, ktorý nemá inú možnosť riadneho vstupu a prístupu k svojmu bytu, len cez pozemok parc. č. 12476/86 (v podielovom spoluvlastníctve žalovaných 1/, 2/).

16. Neodkladným opatrením sa sleduje procesná ochrana porušeného alebo ohrozeného práva do doby využitia procesných mechanizmov, slúžiacich na realizáciu práva na súdnu ochranu, bez ďalšieho porušovania alebo ohrozovania práva, o ochranu ktorého žalujúca strana žiada. Nepriznáva sa ním žiaden nárok a pri jeho nariaďovaní prevláda záujem na rýchlosti rozhodnutia nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení.

17. Zákonným predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie základných skutočností potrebných pre záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je tiež osvedčenie, že bez okamžitej dočasnej úpravy pomerov, by bolo právo účastníka konania ohrozené.

18. Dokazovanie v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia má povahu osvedčovania. Žalobca osvedčuje dôvodnosť a trvanie chráneného nároku (nároku vo veci samej), ako i potrebu neodkladnej úpravy pomerov. Nevykonáva sa plnohodnotné dokazovanie, keďže pre dôvodnosť a trvanie chráneného nároku postačí, ak je osvedčený, nie preukázaný.

19. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodovanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Výsledkom takéhoto postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia pravdepodobné (porov. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/104/2010, 2Cdo/105/2010). Oprávnenej osobe sa tak poskytuje dočasná ochrana, aby sa zabránilo ďalšiemu zhoršovaniu jeho pozície aj za cenu, že skutkový stav veci nie je ešte náležite zistený a teda, že subjektívne právo a jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné (porov. uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/26/2018).

20. Miera osvedčenia sa potom riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa tak posudzuje podľa obsahu návrhu, pripojených listín a skutkových okolností z nich vyplývajúcich.

21. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný 2/ v jeseni 2023 oznámil vlastníkom bytov v bytovom dome súp. č. XXXX, teda aj žalobcovi, že vlastníci, ktorí nebudú mať uzavretú nájomnú alebo kúpnu zmluvu na parkovacie miesto na parkovisku pred bytovým domom, nebudú môcť využívať hlavnú bránu na vstup a prechod od nej cez pozemok parc. č. 12476/86, k svojim bytom v bytovom dome. Vstup mala umožniť len pešia bránička v plote od poľa (elektronické správy žalovaného 2/ zo dňa 25.9.2023 a 30.10.2023, upozornenie žalovaného 2/).

22. Žalobca tak osvedčil jediný možný vstup cez hlavnú bránu z pozemku parc. č. 12476/34, na ktorom je (podľa vyjadrenia Obce D. zo dňa 13.12.2023) vybudovaná asfaltová komunikácia, zabezpečujúca ako jediná dopravnú obsluhu celej lokality, ako prístup k pozemku parc. č. 12476/11, na ktorom je vybudovaný bytový dom (v ktorom sa nachádza aj byt žalobcu), cez pozemok parc. č. 12476/86 (vo vlastníctve žalovaných 1/, 2/). Vstup cez bráničku, na ktorý odkazoval žalovaný 2/, neumožňoval vjazd motorových vozidiel (len peší vstup), bol bez prístupovej komunikácie (pozemok parc. č. 12476/36 s charakterom využívania ako poľnohospodárskej pôdy) a bez práva prechodu cez dotknuté pozemky vo vlastníctve tretích osôb, ktoré nie sú zaťažené vecným bremenom, oprávňujúcim k prístupu k bráničke pre peší vstup (pozemok parc. č. 12476/44, č. 12476/67 a č. 12476/76).

23. Súd prvej inštancie hoci citoval ust. § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak vlastník stavby nie je súčasne vlastníkom príslušného pozemku a jeho prístup k stavbe nemožno zabezpečiť inak, súd môže na návrh vlastníka stavby zriadiť vecné bremeno v prospech vlastníka stavby spočívajúce v práve cesty cez príslušný pozemok, nevyhodnotil osvedčenie nároku žalobcu vo veci samej z hľadiska

tohto (prípadne iného relevantného) ustanovenia, ale paušálne uzavrel, že žalobca má k dispozícii aj iné právne nástroje, ktoré mu umožňujú zabezpečiť prístup k jeho nehnuteľnosti, ktoré žiadnym spôsobom nekonkretizoval. Neuviedol či skúmal existenciu zákonného vecného bremena, usporiadanie vzťahov vlastníka bytu a príslušného pozemku v zmysle osobitného predpisu (zákon č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov) a osvedčeného skutkového stavu. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia tak chýbal argumentačný základ, ktorý by mohol odvolací súd preskúmať.

24. Nebolo možné stotožniť sa ani so záverom súdu prvej inštancie (týkajúceho sa druhého zákonného predpokladu nariadenia neodkladného opatrenia, porov. odsek 17 tohto rozhodnutia odvolacieho súdu), že nebola osvedčená naliehavosť či bezodkladnosť potreby úpravy pomerov žalobcu a žalovaného 2/. Naliehavosť riešenia sa posudzuje podľa obsahu návrhu, pripojených listín a skutkových okolností z nich vyplývajúcich. Ak žiadna iná prístupová komunikácia neumožňuje žalobcovi prechod a prejazd k bytovému domu, v ktorom sa nachádza byt v jeho vlastníctve, len vstup cez hlavnú bránu na pozemok parc. č.12476/86 (vo vlastníctve žalovaných 1/, 2/), bola by daná naliehavá potreba úpravy vzájomných pomerov žalobcu a žalovaného 2/, ktorý jednoznačne vyjadril nesúhlas so vstupom na tento pozemok (vo vzťahu k vlastníkom bytov, ktorí nemajú zmluvne riešený vzťah k parkovaciemu miestu pred bytovým domom, teda aj k žalobcovi, s možnosťou odtiahnutia vozidla, ako sa uvádza v elektronickej správe z 30.10.2023). Za predpokladu osvedčenia nároku vo veci samej, vrátane vyhodnotenia zákonného usporiadania pomerov vlastníka bytu a príslušného pozemku (porov. odsek 23 tohto rozhodnutia odvolacieho súdu). V súvislosti so žalovaným 1/, súd prvej inštancie naplnenie zákonných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia neskúmal ani nevyhodnotil. Chýbal aj tu argumentačný základ, ktorý by mohol odvolací súd preskúmať.

25. Ak žalobca navrhol limitovať trvanie neodkladného opatrenia do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej, nepodanie žaloby vo veci samej nebráni súdu nariadiť neodkladné opatrenie. Podľa § 336 ods. 1 CSP ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, vo výroku uznesenia môže uložiť žalobcovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Odvolacia námietka žalobcu v uvedenom smere bola preto dôvodná. Žiada sa dodať, že vzhľadom na charakter sporu a s tým spojené dokazovanie, navrhovaná dočasnosť procesnej úpravy (vo väzbe na konanie vo veci samej) by bola opodstatnená (za predpokladu splnenia zákonom stanovených podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia).

26. Žalobca dôvodne namietal aj záver súdu prvej inštancie o možnostiach súdu vyhovieť neodkladnému opatreniu v nevyhnutnom rozsahu, ktorý je vymedzený umožnením vstupu cez hlavnú bránu prechodom cez pozemok k bytu v bytovom dome. Súd môže žalujúcej strane priznať menej než návrhom požaduje (protikladom je zákaz prekročiť žalobný návrh a prisúdiť viac, len ak určitý spôsob usporiadania vzťahov medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu, podľa § 216 ods. 2 CSP, čo nebol daný prípad), vychádzajúc z osvedčených skutočností tvrdených v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Vo vzťahu k návrhu výroku súdneho rozhodnutia je potrebné dať do pozornosti (aj žalobcovi) nesúlad označenia predmetného pozemku parc. č. CKN 12476/86, zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 976 m², zapísaný na LV č. XXXX, k. ú. D., s údajmi na liste vlastníctva v katastri nehnuteľností, vzhľadom na výmeru pozemku.

27. Z obsahu spisu tiež vyplýva (úradný záznam na čl. 34 a čl. 39), že napadnuté rozhodnutie bolo vydané zákonnou sudkyňou JUDr. Ľudmilou Hrickovou (v zmysle Rozvrhu práce Okresného súdu v Trnave na kalendárny rok 2024, porov. čl. 35 a čl. 36), čomu nezodpovedá označenie zákonného sudcu v napadnutom rozhodnutí (čl. 49). Len ak sudca, ktorý vo veci rozhodol, nemôže rozhodnutie podpísať, podpíše ho iný poverený sudca v zastúpení (§ 222 CSP a § 61 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresne súdy, krajské súdy, Špeciálny súd a vojenské súdy v znení neskorších predpisov).

28. Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (napríklad sp. zn. I. ÚS 265/05) pokiaľ súd dospeje k rozhodnutiu bez toho, aby sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre toto rozhodnutie, treba rozhodnutie súdu považovať za arbitrárne, teda za rozporné s článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (č. 460/1992 Zb. v znení neskorších zmien) a článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.). Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie

súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu (napríklad sp. zn. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04).

29. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napríklad Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Požiadavky na riadne odôvodnenie rozhodnutia súdu vo vnútroštátnych podmienkach Slovenskej republiky sú ustanovené v § 220 CSP. Ústavne konformným výkladom ustanovenia § 220 CSP treba dospieť k záveru, že s požiadavkami v ňom uvedenými je v rozpore aj úplný, či čiastočný nedostatok (absencia) dôvodov rozhodnutia. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada i so špecifickými námietkami účastníka. Ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (porov. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 410/03).

30. Rozhodnutie súdu prvej inštancie v prejednávanej veci nezodpovedalo vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, keďže chýbal označený argumentačný základ, ktorý by mohol odvolací súd preskúmať.

31. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, keďže súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, ktoré nenahrádza prvoinštančné konanie.

32. Povinnosťou súdu prvej inštancie tak bude v ďalšom konaní, v intenciách pokynov odvolacieho súdu, posúdiť tvrdenia a dôkazy, s uvedeným argumentačným základom vyhodnotenia osvedčenia hmotnoprávneho nároku medzi žalobcom a žalovanými 1/, 2/, ktorému sa má poskytnúť procesná ochrana (porov. odsek 23 tohto rozhodnutia odvolacieho súdu).

33. Potreba neodkladnej úpravy pomerov ako ďalšia zo zákonom stanovených podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia, zahŕňajúca prvok naliehavosti a nevyhnutnosti, bude posudzovaná súdom prvej inštancie tak, aby právnym úvahám zodpovedali skutkové zistenia, osvedčené žalujúcou stranou v súvislosti s hmotnoprávnym nárokom medzi žalobcom a žalovanými 1/, 2/. Pri posudzovaní nariadenia neodkladného opatrenia je pritom vždy nevyhnutné skúmať všetky zákonom stanovené predpoklady v zmysle § 324 CSP a nasl.

34. Pri písomnom vyhotovení súdneho rozhodnutia bude súd prvej inštancie postupovať v súlade s procesnými pravidlami a preskúmateľným spôsobom vyjadriť skutkové zistenia a právne závery, na základe ktorých vec posúdil a rozhodol.

35. Svoj právny záver zdôvodní zo zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a účastníkom konania, poskytne odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (porov. rozhodnutia Ústavného súdu napr. sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

36. Súd prvej inštancie bude dbať tiež na to, aby odôvodnenie uznesenia bolo presvedčivé s uvedením skutočností, ktoré považoval za osvedčené a ktoré nie, z akých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, a ako vec právne posúdil. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami účastníkov konania.

37. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci (ak bude daný dôvod rozhodnúť o náhrade trov konania).

38. Uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.